

całości. To dlatego strategiczne decyzje podejmuje zarząd firmy (rektorzy i scentralizowana administracja), a nie menadżerowie niższego szczebla. I ponosi za nie pełną odpowiedzialność. To nie dziekani, ale władze uczelni odpowiadają za jej rozwój lub upadek, a „daleko idąca autonomia wydziałów” służy wyłącznie zrzuconiu tej odpowiedzialności lub jej rozmyciu. Szczególnie, gdy reguły finansowania wydziałów są nieprzejrzyste.

W tym kontekście zupełnym nieporozumieniem jest sugestia czy wręcz pomysł „utworzenia Centrum Fizyki i Astronomii” na UZ, finansowanego oczywiście nie przez uczelnię, a na przykład przez KBN. Badania naukowe na Uniwersytecie są warunkiem absolutnie koniecznym, by działalność dydaktyczna reprezentowała uniwersytecki poziom. Nie są zaś celem samym w sobie. Dlatego bardzo mnie dziwi wypowiedź Rektora UZ: „niestety, powołanie takiego Centrum prawdopodobnie nie jest możliwe”.

Nie mogę powstrzymać się od komentarza do opublikowanego wyznania wiary profesora M. Adamskiego (nr czerwcowy): „finansowanie badań wielkich naukowców tylko dlatego, że są wielcy uważam za niemoralne”. Otóż uważam za w najwyższym stopniu moralne i konieczne, racjonalne finansowanie badań wybitnych naukowców, ale nie dla ich wybitności, tylko po to, by mogły zaistnieć, nawet „wysoco niepraktyczne”, ale znaczące osiągnięcia naukowe i by w ich kręgu mieli szansę pojawić się również wybitni uczniowie-współpracownicy, mający coś do powiedzenia studentom i młodszej kadrze naukowo-dydaktycznej. Dopiero ścisły związek rzetelnie uprawianej nauki z dydaktyką tworzy uczelnię o charakterze uniwersyteckim.

Ostatni już cytat z pisma UZ: „To prawda, że kadre w tych specjalnościach mamy dość mocną” (dotyczy fizyki i astronomii na UZ, nr grudniowy). No cóż, bardzo różnie można oceniać „moc” instytutów w zakresie nauki. Załóżmy, że wszyscy wiedzą, jaką moc ma aktualny Instytut Matematyki (np. uprawnienia doktorskie i habilitacyjne). Kilka porównań:

	IM	IF	IA
kategoria KBN	C	B	B
liczba profesorów	8	5	1
liczba doktorów habilitowanych	15	10	5
liczba doktorów	31	5	5
liczba asystentów	38	10	1
liczba publikacji w latach 1997-2001	396	199	91
jakość publikacji wg kryteriów KBN (w pkt)	561	829	726
udział publikacji z listy filadelfijskiej w dorobku wydawniczym (w proc.)	26	40	34

(IM - Instytut Matematyki, IF - Instytut Fizyki, IA - Instytut Astronomii)

Tak więc Instytut Fizyki łącznie z Instytutem Astronomii ma w skali Wydziału Nauk Ścisłych 74 proc. udział w najbardziej wartościowych z punktu widzenia KBN publikacjach.

Na tym zapiski na marginesach kończę, nie wyczerpując tematu.

Piotr Garbaczewski*

* Autor jest profesorem zwyczajnym, dyrektorem Instytutu Fizyki

D I A R I U S Z P R A W N I C Z Y

□ Z dniem 1 stycznia 2003 roku weszły w życie kolejne przepisy ustawy z dnia 26 lipca 2002 (Dz. U. 02.135.1146), zmieniającej Kodeks Pracy:

- odnośnie czasu pracy – m.in. wydłużono podstawowy okres rozliczeniowy do 4 miesięcy,
- wprowadzono nieodpłatny pierwszy dzień przebywania na zwolnieniu lekarskim, jeżeli wynosi ono do sześciu dni,
- zmieniono wysokość dodatków za pracę w godzinach nadliczbowych do 50% za wszystkie godziny nadliczbowe w dni powszednie i 100% za pracę w nocy oraz niedziele i święta.

Pozostałe przepisy wejdą w życie z dniem 1 lipca 2003 roku.

□ Minister Edukacji Narodowej i Sportu w dniu 6 grudnia 2002 roku określił maksymalną wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie, uprawniającego studenta do ubiegania się o pierwszeństwo w uzyskaniu kredytu studenckiego. W roku akademickim 2002/2003 wyniesie ona 1.150 zł. Decyzja ta nie została jeszcze ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu, ukazał się w tej sprawie komunikat na internetowych stronach Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu (www.menis.gov.pl).

□ Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 17 grudnia 2002 roku (Dz. U. 03.1.13) w sprawie zbadania zgodności § 3 ust. 1 pkt 4 rozporządzenia RM z dnia 19 grudnia 1996 roku w sprawie opłat paszportowych (Dz. U. 96.152.725 oraz Dz. U. 00.39.453) z art. 32 Konstytucji RP orzekł, że 50 proc. ulgi z tytułu opłaty paszportowej przysługuje studentom studiów stacjonarnych, zaocznych i wieczorowych.

□ 23 stycznia 2003 roku w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu odbyło się posiedzenie plenarne Państwowej Komisji Akredytacyjnej. Na posiedzeniu podsumowano roczną działalność Komisji. W ciągu tego okresu Komisja zaopiniowała 685 wniosków dotyczących utworzenia uczelni, jednostek zamiejscowych oraz nowych kierunków studiów, a także dokonała oceny jakości kształcenia w około 140 jednostkach organizacyjnych uczelni. Informacja o posiedzeniu PKA znajduje się na internetowych stronach Ministerstwa Edukacji Narodowej i Sportu (www.menis.gov.pl).

Magdalena Sobczak-Lorens
Dział Organizacyjno-Prawny